

Actie tegen vervuילend kunstgras

MILIEU Een groep burgers komt in verzet tegen de verspreiding van rubberkorrels in de natuur. Beheerders van kunstgrasvelden riskeren nu boetes van duizenden euro's.

Emiel Hakkenes
REDACTIE DUURZAAMHEID & NATUUR

Tien Nederlandse gemeenten kunnen vandaag 23 handhavingsverzoeken tegemoet zien. De stichting 'Kom van dat gras af' wil dat de gemeenten, van Assen tot Blaricum, optreden tegen beheerders van kunstgrasvelden waarvan de rubberkorrels terecht komen in de natuur. De korrels (van vernalen autobanden) bevatten zink, minerale olie en kobalt die, zo blijkt uit onderzoek van het RIVM, schade toebrengen aan de bodem en het grondwater.

Van elk kunstgrasveld verdwijnt naar schatting jaarlijks een hoeveelheid korrels die gelijkstaat aan tientallen autobanden. Omdat het verboden is de bodem te vervuilen, hebben beheerders van kunstgrasvelden de plicht ervoor te zorgen dat de rubberkorrels zich niet verspreiden.

'Kom van dat gras af' heeft de bekende 'afvaladvocaat' Rogier H6rchner uit Breda in de arm genomen. De stichting voelt zich gesteund door een uitspraak van de rechter in Rotterdam. Die veroordeelde eind vorig jaar de beheerder van kunstgrasvelden in de gemeente Enschede tot een boete van 10.000 euro (waarvan de helft voorwaardelijk) wegens het niet voorkomen van de verspreiding van rubberkorrels. De korrels bleken tot op 15 meter van het speelveld in de berm te liggen. Voorzorgsmaatregelen om dit te voorkomen, zoals schoonloopborstels, ontbraken of waren niet goed onderhouden.

De zaak was voor de rechter gekomen nadat milieuorganisatie Recycling Netwerk Benelux in 2017 aangifte had gedaan tegen de beheerder van de Enschedese velden. De milieuorganisatie zei na de gewonnen zaak dat ze niet van plan was een 'heksenjacht' te openen op sportverenigingen met kunstgrasvelden.

Kurk als alternatief

Recycling Netwerk hoopte vooral dat de producenten van kunstgrasvelden zouden stoppen met het gebruik van rubberkorrels. Die zorgen er weliswaar voor dat een bal zich op kunstgras zo veel mogelijk hetzelfde gedraagt als op een voetbalveld van echt gras, maar om dat te bereiken zijn er ook milieuvriendelijker alternatieven beschikbaar, zoals kurk.

Nu heeft stichting 'Kom van dat gras af' alsnog de handschoenen opgenomen en in tien gemeenten 23

locaties vastgesteld waar rubberkorrels buiten het kunstgrasveld terecht komen.

De stichting, die zich presenteert als spreekbuis van ouders van op kunstgras sportende kinderen, is al langer bezorgd over de rubberkorrels. Zo vroeg ze aandacht voor de mogelijke risico's voor de gezondheid. Uitvoerig onderzoek door het RIVM leidde tot de slotsom dat dit gevaar beperkt is.

Schadelijke stoffen

Volgens advocaat H6rchner maakt de stichting zich ook al langer zorgen over de milieuschade door de rubberkorrels, en is de Rotterdamse uitspraak 'een steun in de rug'. "De rechter oordeelde vorig jaar slechts dat er rond het veld in Enschede onvoldoende voorzorgsmaatregelen waren genomen. Maar het probleem is breder: onderzoek bewijst dat de bodem onder en naast kunstgrasvelden wordt verontreinigd door tal van schadelijke stoffen uit de korrel. Opruimen en vegen helpt niet."

IN HET KORT

Vervuילende rubberkorrels van kunstgrasvelden komen vaak in de natuur terecht

De stichting 'Kom van dat gras af' wil dat gemeenten voorkomen dat dit gebeurt

Als niet wordt gehandhaafd, dreigt de gang naar de rechter

'Kom van dat gras af' wil uiteindelijk, zegt H6rchner, dat de rubberkorrels op alle 2000 kunstgrasvelden in Nederland worden vervangen door een milieuvriendelijk alternatief.

Sommige Nederlandse regio's lijken inmiddels doordrongen van het probleem. Zo roept de omgevingsdienst West-Holland gemeenten in haar werkgebied (omgeving Leiden) op om goed af te wegen wat financieel de beste keuze is: de kosten betalen van het opruimen van bodemverontreiniging of de rubberkorrels vervangen door duurder kurk.

De tien aangeschreven gemeenten hebben acht weken de tijd om te reageren op het handhavingsverzoek. Doen zij dat niet, dan kan 'Kom van dat gras af' hen in gebreke stellen. Vervolgens kan de stichting de gang naar de rechter maken.